

HƯỚNG DẪN THUẬT TOÁN DIJKSTRA

Ứng dụng giải thuật Dijkstra, hãy tìm đường đi ngắn nhất từ đỉnh s đến đỉnh t trong đồ thị G có N đỉnh.

1. Hướng dẫn

Dữ liệu vào: tập tin văn bản **DIJKSTRA.INP** gồm:

- Dòng đầu chứa số nguyên N ($N \leq 100$).
- N dòng tiếp theo, mỗi dòng chứa N số nguyên dương biểu diễn ma trận trọng lượng của đồ thị G theo qui ước sau (các số trên cùng dòng cách nhau bởi khoảng trắng)

Dữ liệu xuất: hiển thị ra màn hình

- Nếu tìm được đường đi ngắn nhất: Dòng đầu chứa số nguyên k là chiều dài của đường đi từ s đến t . Dòng tiếp theo là các đỉnh thuộc đường đi.
- Nếu không tìm được: Thông báo không tìm được đường đi từ s đến t .

2. Thuật toán

Cho đồ thị $G = (X, E)$ có N đỉnh được biểu diễn bằng một ma trận trọng lượng (N dòng, N cột).

Các biến được sử dụng:

- L : ma trận trọng lượng
- n : số đỉnh của đồ thị
- LABEL: biến có cấu trúc gồm 2 trường WEIGHT VÀ LAST.
- $D[n]$: mảng các NHAN, lưu đường đi từ ngắn nhất từ s đến các đỉnh.
- $T[n]$: mảng đánh dấu các đỉnh đã biết đường đi ngắn nhất từ s đến nó.
- s, t : đỉnh bắt đầu và đỉnh kết thúc

Bước 1

Khởi tạo $T[i]=0$ và gán nhãn $D(s) = 0, D(i) = -1 \ \forall \ i \neq s$

Bước 2

Nếu $t \notin T$ thì dừng và $D(t)$ chính là độ dài đường đi ngắn nhất từ s đến t

Bước 3

Chọn đỉnh $v \in T$ sao cho $D(v)$ nhỏ nhất và gán $T = T \setminus \{v\}$

Bước 4

Với mỗi đỉnh $k \in T$ mà có cạnh nối từ v đến k , gán

$$D(k) = \min \{D(k), D(v) + L(v,k)\}$$

Tiếp B2

3. Chương trình

```
#define MAX 100
```

```
typedef struct {
    int weight;
    int last;
} LABEL;
```

```
typedef struct {
    int n;
    int L[MAX][MAX];
} GRAPH;
```

```
LABEL D[MAX];
int nD;
int T[MAX];
int nT;
int s, t;
```

```
void Init(GRAPH g)
{
    nT=g.n; nD=g.n;
    for(int i=0; i<nT; i++)
        T[i] = 0;
    for(int j=0; j<nD; j++)
    {
        D[j].weight=-1;
        D[j].last=-1;
    }
}
```

```
int Min()
{
    int min=-1, ind = -1;
    for(int i=0; i<nD; i++)
        if(D[i].weight!=-1 && T[i]!=1)
            if(min==-1 || min>D[i].weight) {
                min=D[i].weight;
                ind=i;
            }
    return ind;
}
```

```

void PrintResult()
{
    int tmp, x=30, y=15;
    if(D[t].weight != -1) {
        printf("\nDuong di ngan nhat la: %d\n", D[t].weight);
        gotoxy(x, y);
        printf("%d", t+1);
        tmp=D[t].last;
        do {
            x-=5;
            gotoxy(x, y);
            printf("%d -> ", tmp+1);
            tmp=D[tmp].last;
        } while(tmp!=-1);
    }
    else
        printf("\nKhong co duong di tu s den t");
}

void Dijkstra(GRAPH g)
{
    int v;
    printf("Nhap dinh bat dau s: ");
    scanf("%d", &s);
    printf("Nhap dinh ket thuc t: ");
    scanf("%d", &t);
    s--; t--;
    Init(g);
    D[s].weight=0;
    T[s]=1; //T=T\{s}
    v=s;
    do {
        for(int k=0; k<g.n; k++)
            if(g.L[v][k]>0 && T[k]!=1)
                if(D[k].weight==-1 ||
                   D[k].weight>D[v].weight+g.L[v][k]) {
                    D[k].weight=D[v].weight+g.L[v][k];
                    D[k].last=v;
                }
        v=Min();
        if(v!=-1) T[v]=1; // T=T\{v}
    } while(T[t]!=-1 && v!=-1);
}

```

```
void main()
{
    GRAPH g;
    clrscr();
    ReadData("Dijkstra.inp",g);
    Dijkstra(g);
    PrintResult();
    getch();
}
```

4. Bài tập

Bài tập 1:

Dùng thuật toán Dijkstra tìm đường đi ngắn nhất từ đỉnh u đến đỉnh v trên đơn đồ thị G có n đỉnh được đánh số từ 0 đến $n-1$. Trọng số của các cung trên G đều là số dương.

Dữ liệu vào từ tập tin văn bản **DIJKSTRA.IN** gồm

- Dòng đầu chứa 3 số nguyên dương n u v ($n \leq 100$)
- N dòng tiếp theo, mỗi dòng chứa n số thực là các số trong ma trận trọng lượng của đồ thị G . Qui ước: trọng lượng ghi là 0 nếu không có đường nối trực tiếp.

Dữ liệu xuất ra tập tin văn bản **DIJKSTRA.OUT** gồm:

- Dòng đầu chứa 2 số m T với m là số đỉnh có trong đường đi ngắn nhất tìm được (-1 nếu không tìm được), T là trọng số của đường đi tương ứng.
- Dòng thứ 2 chứa m số là chỉ số của các đỉnh trên đường đi tương ứng theo đúng trình tự.

Lưu ý: Các số trên cùng dòng cách nhau khoảng trắng.

Bài tập 2: Bài tập ứng dụng - Tài xế Taxi.

Thành phố A có n nút giao thông được đánh số từ 0 đến $n-1$. Hãng Taxi T đã khảo sát tất cả các đường nối các nút giao thông và ghi lại độ dài của chúng trong một bảng 2 chiều A gồm $n \times n$ ô. $A[i][j]$ là độ dài đường nối từ nút giao thông i đến nút j , được ghi = 0 nếu không có. Bạn là tài xế đang ở tại nút giao thông S cần đón 2 người khách tại các nút V_1 và V_2 sau đó trả khách tại nút E . Hãy tìm cách thực hiện công việc trên với quãng đường phải đi là ít nhất.

Dữ liệu được cho trong tập tin văn bản **TAXI.IN** gồm:

- Dòng đầu chứa 5 số nguyên dương n S V_1 V_2 E ($n \leq 100$)
- N dòng tiếp theo, mỗi dòng chứa n số thực là các số trong bảng A .

Dữ liệu xuất ra tập tin văn bản **TAXI.OUT** gồm:

- Dòng đầu chứa 2 số m T với m là số nút giao thông có trong đường đi tìm được (-1 nếu không tìm được), T là độ dài của đường đi tương ứng.
- Dòng thứ 2 chứa m số là chỉ số của các nút giao thông trên đường đi tương ứng theo đúng trình tự.

Lưu ý: Các số trên cùng dòng cách nhau khoảng trắng.

Ví dụ:

TAXI.IN	TAXI.OUT
4 0 1 2 3	4 6
0 1 0 0	0 1 2 3
0 0 2 0	
0 0 0 3	
0 0 0 0	